

Sygn. akt V Ca 364/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 maja 2013 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie V Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - **SSO Aleksandra Łączyńska-Mendakiewicz (spr.)** Sędziowie **SO Agnieszka Fronczak**
SR del. Łukasz Klimowicz

Protokolant **sekr. sądowy Anna Misiejuk**

po rozpoznaniu w dniu **16 maja 2013 r.** w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki z o.o. w G.

przeciwko Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Ministra Finansów

z udziałem interwenienta ubocznego (...) Spółki z o.o. w W.

o udostępnienie informacji publicznej

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego (...) w W.

z dnia 10 października 2012 r., sygn. akt I C 1820/11

1. oddała apelację;
2. zasądza od (...) Spółki z o.o. w G. na rzecz Skarbu Państwa reprezentowanego przez Ministra Finansów kwotę 180 (sto osiemdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym;
3. zasądza od (...) Spółki z o.o. w G. na rzecz (...) Spółki z o.o. w W. kwotę 180 (sto osiemdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

sygn. akt V Ca 364/13

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 26 października 2011 roku powódka (...) sp. z o.o. z siedzibą w G. wniosła o nakazanie pozwanemu Skarbowi Państwa – Ministrowi Finansów, na podstawie art. 22 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej, udostępnienia informacji publicznej poprzez umożliwienie dostępu i wykonania odpisu pracy konkursowej złożonej przez konsorcjum spółek (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. i (...) z siedzibą w I., w ramach konkursu ogłoszonego przez Ministerstwo Finansów w dniu 5 maja 2009 roku. Przedmiotem konkursu było opracowanie Koncepcji transformacji działania administracji podatkowej w ramach Programu(...) obejmującego projekty (...), (...) i (...), zamieszczone na liście indykatywnej(...) 2007-2013. Powódka wniosła ponadto o zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych.

W odpowiedzi na pozew pozwany Skarb Państwa – Minister Finansów wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

Interwenient uboczny (...) sp. z o.o. w W. w piśmie z dnia 4 kwietnia 2012 roku wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powódki na rzecz interwenienta zwrotu kosztów interwencji, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Wyrokiem z dnia 10 października 2012 roku Sąd Rejonowy (...) w W. oddalił powództwo.

Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 28 lutego 2011 roku powódka wystąpiła do Ministra Finansów z wnioskiem o udostępnienie informacji publicznej poprzez umożliwienie dostępu i wykonanie odpisu Pracy Konkursowej złożonej przez konsorcjum spółek (...) sp. z o.o. i (...) w ramach Konkursu ogłoszonego przez Ministerstwo Finansów w dniu 5 maja 2009 roku na opracowanie Koncepcji transformacji działania administracji podatkowej w ramach Programu (...) obejmującego projekty (...), (...) i (...), zamieszczone na liście indykatywnej (...) 2007-2013. W odpowiedzi na wniosek pozwany przesłał powodowej spółce pismo z dnia 25 marca 2011 roku, będące stanowiskiem spółki (...), w którym powoływała się ona na klauzulę poufności znajdującą się w umowie zawartej między pozwanym, a konsorcjum spółek (...). Decyzją z dnia 29 kwietnia 2011 roku powódce odmówiono wglądu do pracy konkursowej. Decyzją z dnia 17 czerwca 2011 roku pozwany podtrzymał swoje stanowisko.

W ocenie Sądu Rejonowego powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie. Sąd ten wskazał, że opracowane przez wykonawcę na potrzeby zamówienia elementy oferty takie jak opis funkcjonalny systemu, opis techniczny, zastosowana metodologia, know-how wykonawcy jak i wykaz sprzętu i licencji zastosowanych do budowy systemu w ramach oferowanego rozwiązania oraz sposób kalkulacji ceny oferty, uwzględniający szczegółowe elementy kosztowe, stanowią informację, która może podlegać ochronie prawnej na podstawie art. 11 ust. 4 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Zatem elementy znajdujące się w pracy konkursowej stanowią tajemnicę przedsiębiorstwa. Zważywszy na fakt, że interwenient w sposób prawidłowy podjął starania, mające na celu ochronę jego interesów i dokonał zastrzeżenia poufności tych informacji – tj. złożył wraz z pracą konkursową oświadczenie, że informacje te stanowią tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu wskazanego powyżej przepisu – pozwany został związany znajdującym się w ustawie o dostępie do informacji publicznej przepisem, który uniemożliwił udostępnienie pracy konkursowej. Sąd Rejonowy podzielił przy tym stanowisko interwenienta, który wskazał, że zarówno know-how jak i tajemnica przedsiębiorstwa nie są przedmiotem praw autorskich, a samo przeniesienie praw autorskich nie powoduje przeniesienia także tajemnicy przedsiębiorstwa oraz know-how.

Apelacją z dnia 6 grudnia 2011 roku powódka zaskarżyła powyższy wyrok w całości, zarzucając mu:

1. naruszenie prawa materialnego tj. art. 1 ust. 1 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych poprzez jego błędną wykładnię i przyjęcie, że elementy sporządzonej przez interwenienta ubocznego pracy konkursowej stanowiące jego tajemnicę przedsiębiorstwa nie mogą być przedmiotem autorskich praw majątkowych, podczas gdy całość pracy konkursowej stanowi przejaw działalności twórczej będący utworem w rozumieniu przepisów prawa własności intelektualnej, podlegający zasadom obrotu dobrami niematerialnymi objętymi regulacją prawa autorskiego;
2. naruszenie prawa materialnego tj. art. 17 w zw. z art. 41 ust. 1 pkt. 1 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych poprzez jego nieprawidłową wykładnię i przyjęcie, że przeniesienie całości autorskich praw majątkowych do pracy konkursowej nie powoduje przeniesienia na nabywcę korzystania i rozporządzania elementami pracy konkursowej stanowiącymi uprzednio tajemnicę przedsiębiorstwa zbywcy (pierwotnego twórcy), podczas gdy wskutek pochodnego nabycia pracy konkursowej pozwany jest uprawniony do dysponowania pracą konkursową na takich samych zasadach jak twórca, z wyłączeniem uprawnień wynikających z wykonywania praw osobistych;
3. sprzeczność istotnych ustaleń faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia z treścią zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, polegającą na bezprawnym uznaniu, że:

- elementy znajdujące się w pracy konkursowej stanowią tajemnicę przedsiębiorstwa interwenienta ubocznego, podczas gdy autorskie prawa majątkowe do pracy konkursowej zostały na wszystkich polach eksploatacji wskazanych w ustawie o prawie autorskim i prawach pokrewnych przeniesione na rzecz pozwanego, a w konsekwencji pozwany nie był uprawniony do odmowy udostępnienia powodowi pracy konkursowej stanowiącej informację publiczną, opierając się na art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej;

- złożone przez interwenienta ubocznego oświadczenie, w związku z jego udziałem w ogłoszonym przez pozwanego konkursie na opracowanie koncepcji transformacji działania administracji podatkowej w ramach Programu (...) obejmującego projekty (...), (...) i (...), iż informacje zawarte w sporządzonej przez niego pracy konkursowej stanowią tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 roku o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, ogranicza uprawnienie powoda do udostępnienia mu pracy konkursowej, podczas gdy po wyborze przez pozwanego pracy konkursowej interwenienta za najlepszą i przeniesienia całości autorskich praw majątkowych do pracy konkursowej na pozwaną wskazane oświadczenie nie wywiera skutków prawnych;

- zastrzeżenie przez interwenienta ubocznego na etapie postępowania ofertowego w związku z ogłoszonym przez pozwanego konkursem w trybie art. 11 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych ochrony informacji zawartych w złożonej ofercie, a zatem również w złożonej pracy konkursowej jako stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa, uniemożliwia pozwanemu udostępnienie pracy konkursowej w trybie art. 5 ust. 1 ustawy o dostępie do informacji publicznych;

- mające znaczną wartość gospodarczą unikalne informacje techniczne, technologiczne oraz organizacyjne będące elementami pracy konkursowej, co do której interwenient uboczny dokonał przeniesienia całości autorskich praw majątkowych, a stanowiące przed nabyciem przez pozwanego pracy konkursowej tajemnicę przedsiębiorstwa pozwanego, nie zostały przeniesione na stronę pozwaną;

4. naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie oceny dowodów w sposób naruszający zasady logiki i doświadczenia życiowego, w szczególności poprzez uznanie, iż praca konkursowa do której całość autorskich praw majątkowych przysługuje pozwanemu stanowi jednocześnie tajemnicę przedsiębiorstwa osoby trzeciej;

5. naruszenie przepisu art. 328 § 2 k.p.c. poprzez:

- niewyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem odpowiednich przepisów prawa;

- niewskazanie przyczyn, dla których sąd odmówił wiarygodności i mocy dowodowej wskazanym przez powoda dowodom w sprawie.

Powódka wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie powództwa w całości oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów postępowania za obie instancje, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu wraz z rozstrzygnięciem o kosztach postępowania za obie instancje.

W odpowiedzi na apelację z dnia 16 stycznia 2013 roku interwenient uboczny wniosł o oddalenie apelacji powódki i zasądzenie od powódki na rzecz interwenienta ubocznego zwrotu kosztów postępowania za instancję odwoławczą, w tym zwrotu kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powódki nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Rejonowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych, które Sąd Okręgowy podziela w całości i przyjmuje za własne.

Bezspornym jest, że pozwany Skarb Państwa – Minister Finansów jest podmiotem zobowiązanym do udostępnienia informacji publicznej, na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej. Prawdopodobnie także Sąd Rejonowy ustalił, że informacja, której ujawnienia domagała się powódka, posiada przymiot informacji publicznej, o której mowa w art. 6 ust. 1 pkt 4 lit. a ustawy o dostępie do informacji publicznej.

Postępowanie konkursowe prowadzone było na podstawie przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych. Zgodnie z art. 8 ust. 3 tej ustawy nie ujawnia się informacji stanowiącej tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, jeśli wykonawca nie później niż w terminie składania wniosków i ofert o dopuszczenie do udziału w postępowaniu zastrzegł, że nie mogą one być udostępnione. Podobnie przepis art. 5 ust. 2 ustawy o dostępie do informacji publicznej stanowi, że prawo do informacji podlega ograniczeniu ze względu na prywatność osoby fizycznej lub tajemnicę przedsiębiorstwa.

Definicję tajemnicy przedsiębiorstwa zawiera natomiast przepis art. 11 pkt 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 roku o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, zgodnie z którym przez tajemnicę przedsiębiorstwa rozumie się nieujawnione do wiadomości publicznej informacje techniczne, technologiczne, organizacyjne przedsiębiorstwa lub inne informacje posiadające wartość gospodarczą, co do których przedsiębiorca podjął niezbędne działania w celu zachowania ich poufności. Przyjmuje się przy tym, że informacja organizacyjna obejmuje całokształt doświadczeń i wiadomości przydatnych do prowadzenia przedsiębiorstwa, niezwiązanych bezpośrednio z cyklem produkcyjnym.

Sąd Okręgowy podziela ocenę dokonaną przez Sąd pierwszej instancji, że informacje stanowiące element pracy konkursowej stanowią tajemnicę przedsiębiorstwa, o której mowa w art. 11 ust. 4 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Informacje będące elementami pracy konkursowej, wytworzone na potrzeby konkretnego postępowania o zamówienie publiczne, zawierające opisy funkcjonalne systemu, know-how wykonawcy, metodologie wdrożenia, niewątpliwie stanowią informacje posiadające szczególną wartość gospodarczą. Podobne stanowisko zajął Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie m.in. w wyroku z dnia 18 stycznia 2013 roku (sygn. akt II SA/Wa 1328/12) wydanym na gruncie sprawy o analogicznym stanie faktycznym. Należy przy tym podkreślić, że wykonawca nie miał woli ujawnienia informacji objętych pracą konkursową i podjął działania w celu zachowania ich poufności. W umowie pomiędzy Zamawiającym, a Wykonawcą została w sposób jednoznaczny zastrzeżona klauzula poufności (art. 15 umowy) oraz wskazane zostały warunki na jakich informacje mogą być udostępniane podmiotom trzecim. Zgodnie z zapisem art. 15 umowy każda ze stron zobowiązana była chronić informacje poufne drugiej strony przed nieupoważnionym ujawnieniem, a ich udostępnienie było możliwe tylko na mocy obowiązujących przepisów oraz za dodatkowym zobowiązaniem podmiotów, którym informacje udostępniono, do zachowania poufności. W niniejszej sprawie nie zachodzi żadna z przesłanek określonych w tym zapisie, umożliwiających udostępnienie informacji powódce. Spełnione zostały zatem przesłanki ograniczenia dostępu do informacji publicznej żądanych przez powódkę, określone w art. 5 ust. 2 ustawy o dostępie do informacji publicznej, a w konsekwencji wydania decyzji o odmowie ich udostępnienia. Dodatkowo można wskazać, że niezależnie od wyżej powołanych zapisów, strony uregulowały także kwestię przeniesienia na zamawiającego majątkowych praw autorskich do rezultatów umowy i wskazały pola eksploatacji, których przeniesienie dotyczy. Przeniesienie tych praw nie wyłączyło jednakże zapisów umowy dotyczących zachowania poufności.

W tym miejscu należy także zauważyć, że zamawiający realizując zapisy ustawy o dostępie do informacji publicznej, udostępnił stronie powodowej treść samej umowy, która została zawarta z wykonawcą (k.25), a także rezultat tej umowy tj. dokument Koncepcja Transformacji Polskiej Administracji Podatkowej – Raport Podsumowujący (k. 103). Zatem cel ustawy o dostępie do informacji publicznej został spełniony, albowiem udostępnione zostały dokumenty stanowiące informację publiczną. Żaden natomiast przepis prawa nie nakazuje stronie pozwanej udostępnienia podmiotom trzecim informacji, objętych klauzulą poufności – w tym przypadku z uwagi na tajemnicę przedsiębiorcy.

Na aprobatę nie zasługują zarzuty apelacji dotyczące naruszenia przez Sąd pierwszej instancji art. 1 ust. 1 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Należy zauważyć, że Sąd pierwszej instancji nie oparł swojego rozstrzygnięcia na wskazanym przepisie. Bez znaczenia dla istoty sprawy pozostaje okoliczność, czy elementy pracy konkursowej mogą być przedmiotem autorskich praw majątkowych. Kluczowe bowiem jest, że elementy tej pracy

stanowią – jak wyjaśniono powyżej – tajemnicę przedsiębiorstwa wykonawcy i zostały wobec nich podjęte niezbędne działania w celu ich nieujawnienia. Przesłanki te są wystarczające dla oceny zasadności odmowy ich udostępnienia powodowej spółce.

Także zarzut naruszenia art. 17 w zw. z art. 41 ust. 1 pkt 1 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych nie zasługuje na uwzględnienie. Okoliczność tego, któremu podmiotowi przysługuje prawo do dysponowania pracą konkursową pozostaje bez wpływu na fakt, iż elementy tej pracy podlegają szczególnej ochronie na podstawie przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych, ograniczającej możliwość ich udostępnienia.

Zarzuty apelacji dotyczące sprzeczności istotnych ustaleń faktycznych z treścią zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, a także naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., sprowadzają się w istocie do zarzutu nieuwzględnienia przez Sąd Rejonowy faktu przejścia na pozwanego autorskich praw majątkowych do pracy konkursowej, który – jak wskazano powyżej – pozostaje bez wpływu na rozstrzygnięcie przedmiotowej sprawy. Bezzasadny jest także zarzut dotyczący błędnego uznania przez Sąd Rejonowy, że zastrzeżenie poufności dokonane przez wykonawcę w toku postępowania w istocie uniemożliwia udostępnienie pracy konkursowej w trybie przepisów ustawy o dostępie do informacji publicznych. Jak wyjaśniono powyżej, okoliczność dokonania przez wykonawcę odpowiednich czynności mających na celu ochronę poufności przekazanych informacji, stanowiła zasadniczą przesłankę odmowy ich ujawnienia powodce. Należy przy tym podkreślić, że fakt posiadania przez jeden podmiotów całości praw autorskich do danego utworu, nie wyłącza w żaden sposób by utwór ten obejmował także tajemnicę przedsiębiorstwa podmiotu trzeciego. Okoliczności te są od siebie niezależne, bezzasadne zatem są zarzuty skarżącej oparte tylko na ich wzajemnej korelacji. Na marginesie należy jedynie zauważyć, że jeśli w ocenie powódki doszło do naruszenia jej praw majątkowych bądź został popełniony czyn nieuczciwej konkurencji, to okoliczności te winny być wykazywane w powództwie innymi niż powództwo o udostępnienie informacji publicznej.

Niezrozumiały dla Sądu Okręgowego jest natomiast zarzut sprzeczności ustaleń z treścią zebranego w sprawie materiału, polegający na nieuwzględnieniu, że unikalne informacje będące przedmiotem pracy konkursowej nie zostały przeniesione na stronę pozwaną. Skarżąca nie wskazała na czym miałyby polegać przeniesienie samej informacji na stronę pozwaną, w odróżnieniu od wskazywanego wcześniej przeniesienia autorskich praw majątkowych do pracy konkursowej.

Odnosnie zarzutu naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. poprzez sporządzenie wyroku w sposób nieodpowiadający wymaganiam, tj. brak wskazania podstawy faktycznej i prawnej wyroku, Sąd Okręgowy wskazuje, że zgodnie z tym przepisem uzasadnienie wyroku powinno zawierać wskazanie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, a mianowicie: ustalenie faktów, które sąd uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, oraz wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa. Z ugruntowanego orzecznictwa Sądu Najwyższego, a także z jednolitych poglądów doktryny w tej kwestii wynika, że naruszenie przepisu o sposobie uzasadnienia wyroku o tyle może stanowić przyczynę uchylenia wyroku, o ile uniemożliwia sądowi wyższej instancji kontrolę, czy prawo materialne i procesowe zostało należycie zastosowane. Tak też orzekał Sąd Najwyższy m.in. w wyroku z 21 listopada 2001 roku (I CKN 185/01) i w wyroku z 18 marca 2003 roku (IV CKN 1862/00) gdzie stwierdził, że o uchybieniu przepisowi art. 328 § 2 k.p.c. można by mówić jedynie wtedy, gdyby uzasadnienie zaskarżonego orzeczenia nie zawierało danych pozwalających na kontrolę tego orzeczenia. Zdaniem Sądu Okręgowego, uzasadnienie wyroku Sądu pierwszej instancji w niniejszej sprawie nie narusza art. 328 § 2 k.p.c. Treść uzasadnienia umożliwia dokonanie kontroli instancyjnej skarżonego wyroku, w szczególności zawiera wskazanie stanu faktycznego ustalonego przez Sąd Rejonowy i umożliwia dokonanie oceny wyводу, który doprowadził do jego wydania. Sąd wskazał okoliczność sprawy, które uznał za udowodnione oraz dowody, na których się oparł. Podkreślić przy tym należy, że stan faktyczny sprawy był między stronami bezsporny, a Sąd Rejonowy nie odmówił wiarygodności żadnym z powołanych przez powódkę dowodów. Błędnie zatem skarżąca zarzuca Sądowi pierwszej instancji naruszenie przepisu art. 328 § 2 k.p.c.

O kosztach postępowania odwoławczego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 108 k.p.c. i § 11 pkt 2 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie

opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy z urzędu oraz § 10 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 12 ust. 1 pkt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.